

The optimal structure of the oceans governance for the government of the Islamic Republic of Iran

Nader Pasandeh¹, Kaveh Teymournejad², Mohammad Reza Rabiee Mandjin³

¹ Doctoral student of public administration - the faculty of public administration, department of Central Tehran branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

² Member of the faculty of public administration, department of Central Tehran branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

³ Member of the faculty of public administration, department of Central Tehran branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

ARTICLE INFO

Article History:

Received: 2024/04/2

Revised: 2024/07/27

Accepted: 2024/07/27

Keywords:

Governance Models

Oceans governance

Open seas

Oceans

The government of Islamic republic of Iran

Marine Management

Oceans economy

Axes of development

*Corresponding author:

✉ kavehteymournejad@yahoo.com

orcid: 0000-0002-4692-5100

doi: [10.52547/joc.15.57.9](https://doi.org/10.52547/joc.15.57.9)

ABSTRACT

Background and Theoretical Foundations: Ocean governance refers to the policies and management of affairs related to the world's open seas and oceans, which is a very complex issue. Almost all the oceans are part of the commons that do not belong to any single person or nation or government. According to the United Nations resolution, the interests of these seas and oceans belong to all the people of the world, and as a result, all the people of the world should also participate in the preservation of These divine gifts act and be responsible. In addition to the necessity of obtaining maximum sustainable benefits from these huge resources, the governance of the seas and oceans is also very important to enjoy the effectiveness of the levers of power and to create a balance between political powers. Effective governance provides the ability to balance common interests with others. Considering the existing needs and focusing on common interests, cooperation between countries is strengthened based on these interests. In addition, governance of seas and oceans requires consideration of transboundary capacities. Economic use according to these capacities creates economic justification for operational exploitation. In this research, an attempt made to investigate the oceans governance in other countries and considering the conditions of the country, including the access to governed and supervised waters and open waters, as well as the degree of dependence on the marine economy, food security, employment, exploration of new energy sources. The possibility Increasing Iran's share in order to gain more benefits from the open seas and oceans. With a management perspective, we achieved the design and explanation of a favorable structural model for the government of the Islamic Republic of Iran.

Methodology: Due to the lack of research records in this field for the government of the Islamic Republic of Iran, this research based on a qualitative approach and in it; foundational data theory used as a research method. Considering that, this model has not been prepared for the government of Iran so far, this research work is consider fundamental for the government of the Islamic Republic of Iran. The present study is an exploratory mixed study in terms of data analysis method. In this study, a grounded theory research approach based on a parametric approach was used. In fact, this research in order to gain knowledge and understanding in the field of main, temporal, intervening factors, strategies and consequences as well as the constituent elements of governance with the approach of co-evolution in the government of the Islamic Republic of Iran will use the grounded theory research approach. In this research, the main goal is to formulate a structural model for the governance of the oceans in the Islamic Republic of Iran. Documents, papers and interviews have been use to collect the required data and information. The documents section included all internal and external documents related to the governance of the oceans. In order to accurately analyze the findings, after the necessary information and data were extracted and classified through interviews with experts and analyzed in general, the model was extracted. Data analysis is one of the main and most important parts of this research. During this process, raw data analyzed and after processing, is present in the form of information. In this research, the semi-structured interview continued until theoretical saturation. Semi-structured interviews are one of the most common types of interviews used in qualitative social research. This interview falls between the two extremes of structured and unstructured, sometimes called in-depth interviews, in which all respondents are asked the same questions, but are free to present their answers in any way they wish, in this case the responsibility The researcher is responsible for coding the answers and classifying them.

Findings: As causal factors in the pattern of governance of the oceans in the Islamic Republic of Iran, it is necessary to have an effective governance of the oceans; all the levers of power mentioned in the government of the Islamic Republic of Iran must be take into consideration simultaneously and in a coordinated manner. This means that integrated management and division of national work and agile and efficient management in order to maximize the use of the sea's capacities are consider as the main pillar and factor in the governance of the oceans.

As an intervening factor, the geographic policy of the Islamic Republic of Iran has a significant impact on the governance of oceans and marine areas. As background factors, The position of coastal borders in terms of ownership and surveillance area, capable defense and security system, communication with the ports of the countries, powerful military presence, strong support, allocation of credit and financial support, synchronization of facilities and infrastructure with new conditions, authoritative and efficient governance structure, independence of the sector In the maritime management of the country, managers' attention to internal and external resources and having management knowledge are very important. As the central phenomenon Justifying the internal decision-making bodies and determining the role of Iran at the international level, taking advantage of domestic actors, non-conflict with other actors, joint exploitation of the seas, identifying common interests, non-conflict of interests in the exploitation of the seas, paying attention to international law and improving sustainable development It should be justified. As strategic factors, the development of ocean ports and exploitation of sea and ocean resources depends on several factors. These factors include technical, educational and financial structures and capabilities. As consequences improving the national and international cooperative vision and obtaining maximum benefits for the Iranian nation in the field of extracting and exploiting the resources of the seas and oceans will have a significant impact. In general, in order to obtain maximum benefits for the Iranian nation from the resources of the seas and oceans, it is necessary to pay special attention to the growth and development of knowledge-based companies, improving competitiveness, coordinating the military forces, complying with international laws and securing Iran's interests.

Conclusion: Centralized and integrated management and the view of national and international participation in the governance of seas and oceans are very important. Because the governance of the oceans is a complex and multifaceted challenge, the effects of which have a complex effect on the interests of other countries and different regions of the world, so it is necessary to form the governance of the seas and oceans in a centralized government structure. The first model is the creation of a maritime ministry in the government of the Islamic Republic of Iran, similar to the model implemented in many under developing countries with coastal borders, and the second model is the establishment of the Supreme Maritime Council headed by the highest official of the government of the Islamic Republic of Iran, similar to the implementation model, has been in many developed countries.

NUMBER OF TABLES

0

NUMBER OF FIGURES

0

NUMBER OF REFERENCES

20

مقاله پژوهشی - (مدیریت)

ساختار مطلوب حکمرانی اقیانوس ها برای دولت جمهوری اسلامی ایران

نادر پسند^۱، کاوه تیمورنژاد^۲، محمدرضا ربیعی مندجین^۳^۱. دانشجوی دکتری مدیریت دولتی - واحد تهران مرکزی - دانشگاه آزاد اسلامی - تهران - ایران^۲. عضو هیات علمی گروه مدیریت واحد تهران مرکزی - دانشگاه آزاد اسلامی - تهران - ایران^۳. عضو هیات علمی گروه مدیریت واحد تهران مرکزی - دانشگاه آزاد اسلامی - تهران - ایران

اطلاعات مقاله

چکیده

پیشینه و مبانی نظری پژوهش: حکمرانی اقیانوس ها به خط مشی گنارها و مدیریت امور مربوط به دریاهای آزاد و اقیانوس های جهان اطلاق می شود که موضوعی بسیار پیچیده است. تقریباً همه اقیانوس ها جزء اشتراکاتی هستند که متعلق به هیچ شخص یا ملت یا دولت واحدی نیستند ولی بر اساس قطعنامه سازمان ملل متحد، منافع این دریاهای اقیانوس ها به همه مردم جهان تعلق دارد و در نتیجه همه مردم جهان نیز می بایست در حفظ و نگهداری از این مواهب الهی اقدام نموده و مسئولیت پذیر باشند علاوه بر ضرورت کسب منافع پایدار حداکثری از این منابع عظیم، حکمرانی دریاهای اقیانوس ها برای برخورداری از تأثیرگذاری اهرم های قدرت و ایجاد تعادل بین قدرتهای سیاسی نیز اهمیت بالایی دارد. حکمرانی مؤثر توانایی برقراری تعادل بین منافع مشترک و منافع سایرین را فراهم می کند. با توجه به نیازهای موجود و تمرکز بر منافع مشترک، همکاری مشترک بین کشورهای بر اساس این منافع تقویت می شود. علاوه بر این، حکمرانی دریاهای اقیانوس ها نیازمند توجه به ظرفیتهای برون مرزی است. استفاده اقتصادی متناوب با این ظرفیتهای، باعث ایجاد توجیه اقتصادی برای بهره برداری عملیاتی می شود. در این پژوهش تلاش شد تا با بررسی حکمرانی اقیانوس ها در سایر کشورها و در نظر گرفتن شرایط کشور شامل میزان دسترسی به آبهای تحت حاکمیت و تحت نظارت و آبهای آزاد همچنین میزان وابستگی به اقتصاد دریا، امنیت غذایی، اشتغال، اکتشاف منابع جدید انرژی و امکان افزایش سهم ایران برای کسب منافع بیشتر از دریاهای آزاد و اقیانوس ها و با نگاه مدیریتی به طراحی و تبیین مدل ساختاری مطلوب برای دولت جمهوری اسلامی ایران دست پیدا کرد.

روش شناسی: با توجه به عدم سابق پژوهشی در این حوزه برای دولت جمهوری اسلامی ایران، این پژوهش مبتنی بر رویکرد کیفی بوده و در آن از نظریه داده بنیاد به عنوان روش تحقیق استفاده شده است. نظر به اینکه این مدل تاکنون برای کشور ایران تهیه نشده است لذا این کار تحقیقاتی برای دولت جمهوری اسلامی ایران از نوع بنیادی محسوب می شود. مطالعه حاضر به لحاظ روش تحلیل داده ها مطالعه ای کیفی می باشد. در این مطالعه رویکرد تحقیق گراند تئوری مبتنی بر رویکرد پارامتریک مورد استفاده قرار گرفت. در واقع این پژوهش در راستای دستیابی به آگاهی و شناخت در زمینه عوامل اصلی، زمینه ای، مداخله گر، راهبردها و پیامدها و نیز عناصر تشکیل دهنده حکمرانی با رویکرد تکامل توامان در دولت جمهوری اسلامی ایران از رویکرد تحقیق گراند تئوری استفاده خواهد شد.

در این پژوهش، هدف اصلی تدوین الگوی ساختاری برای حکمرانی اقیانوس ها در دولت جمهوری اسلامی ایران است. برای جمع آوری داده ها و اطلاعات مورد نیاز از اسناد، مدارک و مصاحبه استفاده شده است. بخش اسناد و مدارک شامل تمامی اسناد و مدارک داخلی و خارجی مرتبط با حکمرانی اقیانوس ها بوده است. به منظور تحلیل دقیق یافته ها، پس از آن که اطلاعات و داده های لازم از طریق مصاحبه با خبرگان استخراج و طبقه بندی و به طور کلی تجزیه و تحلیل شدند به استخراج مدل پرداخته شد. تجزیه و تحلیل داده ها از اصلی ترین و مهمترین بخش های این پژوهش محسوب می شود. طی این فرآیند داده های خام مورد تجزیه و تحلیل قرار می گیرد و پس از پردازش به شکل اطلاعات ارائه می گردند. در این پژوهش مصاحبه ساختار نیافته تا زمان اشباع نظری ادامه داشت. مصاحبه ساختار نیافته یکی از معمول ترین انواع مصاحبه است که در تحقیقات کیفی اجتماعی مورد استفاده واقع می شود. این روش مصاحبه گاهی به عنوان مصاحبه عمیق هم نامیده می شود که در آن تمام پاسخگوها سوال های مشابهی پرسیده می شود، اما آنها آزادند که پاسخ خود را به هر طریقی که مایل اند ارائه دهند، در این مورد مسئولیت کدگذاری پاسخها و طبقه بندی آنها بر عهده پژوهشگر است.

یافته ها: به عنوان عوامل علی در الگوی حکمرانی اقیانوس ها در جمهوری اسلامی ایران لازم است برای داشتن یک حکمرانی مؤثر بر اقیانوس ها، تمام اهرم های قدرت مذکور در دولت جمهوری اسلامی ایران باید به طور همزمان و هماهنگ مورد توجه قرار گیرند. این بدان معنا می باشد که مدیریت یکپارچه و تقسیم کار ملی و مدیریت چابک و کارآمد به منظور بهره گیری حداکثری ظرفیتهای دریا به عنوان رکن و عامل اصلی در حکمرانی اقیانوس ها محسوب می گردد. به عنوان عوامل مداخله گر سیاست جغرافیایی جمهوری اسلامی ایران تأثیر قابل توجهی بر حکمرانی اقیانوس ها و مناطق دریایی دارد. به عنوان عوامل زمینه ای موقعیت مرزهای دریایی به لحاظ مالکیت و حیطه نظارت، سیستم دفاعی و امنیتی توأمند، ارتباط با بنادر کشورهای، حضور مقتدرانه نظامی، پشتیبانی قوی، تخصیص اعتبار و حمایت مالی، همگامی امکانات و زیرساختها با شرایط جدید، ساختار حاکمیتی آمرانه و کارآمد، استقلال بخش مدیریت دریایی کشور، توجه مدیران به منابع داخلی و خارجی و برخورداری از دانش مدیریتی بسیار با اهمیت هستند. به عنوان پدیده محوری توجیه دستگاه های تصمیم گیرنده داخلی و تعیین نقش ایران در سطح بین المللی، بهره گیری از کنشگران داخلی، عدم تعارض با سایر کنشگرها، بهره روری مشترک از دریاهای، شناسایی منافع مشترک، عدم تضاد منافع در بهره برداری از دریاهای، توجه به حقوق بین الملل و بهبود توسعه پایدار را می بایست توجیه کرد. به عنوان عوامل راهبردی توسعه بنادر اقیانوسی و بهره برداری از منابع دریاهای و اقیانوس ها به عوامل متعددی بستگی دارد. این عوامل شامل ساختارها و توانمندی های فنی و آموزشی و مالی می باشد. به عنوان پیامدها بهبود دید مشارکتی ملی و بین المللی و کسب منافع حداکثری برای ملت ایران در حوزه استخراج و بهره برداری از منابع دریاهای و اقیانوس ها تأثیر بسزایی خواهد داشت. در کل، به منظور کسب منافع حداکثری برای ملت ایران از منابع دریاهای و اقیانوس ها، لازم است توجه ویژه ای به رشد و توسعه شرکت های دانش بنیان، بهبود رقابت پذیری، هماهنگی نیروهای نظامی، رعایت قوانین بین المللی و تأمین منافع ایران باشد.

نتیجه گیری: مدیریت متمرکز و یکپارچه و نگاه مشارکت ملی و بین المللی در حکمرانی دریاهای و اقیانوس ها بسیار اهمیت دارد. زیرا حکمرانی اقیانوس ها، یک چالش پیچیده و چندجانبه است که تأثیرات آن به صورت عارضه ای بر روی منافع سایر کشورها و مناطق مختلف جهان اثر می گذارد. لذا لازم است حکمرانی دریاهای و اقیانوس ها در یک ساختار دولتی متمرکز تشکیل گردد. مدل اول عبارت است از ایجاد وزارتخانه دریایی در دولت جمهوری اسلامی ایران مشابه الگوی اجرا شده در بسیاری از کشورهای در حال توسعه و دارای مرزهای دریایی می باشد و مدل دوم عبارت است از تشکیل شورای عالی دریایی با ریاست بالاترین مقام دولت جمهوری اسلامی ایران مشابه الگوی اجرا شده در بسیاری از کشورهای توسعه یافته است.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۱/۱۴

تاریخ بازبینی: ۱۴۰۳/۵/۶

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۵/۶

واژگان کلیدی:

مدل حکمرانی

حکمرانی اقیانوس ها

دریاهای آزاد

اقیانوس

دولت جمهوری اسلامی ایران

مدیریت دریاهای

اقتصاد دریا

محورهای توسعه

*نویسنده مسئول

✉ kaveh_teymournejad@yahoo.com

orcid: 0000-0002-4692-5100

doi: 10.52547/joc.15.57.9

مقدمه

ظرفیت ها، باعث ایجاد توجیه اقتصادی برای بهره‌برداری عملیاتی می‌شود. در این راستا، باید در تصمیم‌گیری‌ها و خط‌مشی‌گذاریها به ضرورت توجه به حکمرانی دریاها و اقیانوس‌ها، ظرفیت‌های موجود در این زمینه و نقش و اهمیت دریاها بسته توجه شود. برای ایجاد توافقات بین‌المللی و بهره‌برداری از فرصت‌های مناسب، قدرت نرم شامل روشهای مذاکره و عقد توافقنامه‌ها و عضویت در کنوانسیونهای بین‌المللی نیز در حکمرانی اقیانوس‌ها بسیار اهمیت دارد. اجرای موافقت‌نامه‌های حقوقی مربوط به دریاها، عبور بی‌ضرر کشتی‌ها از آب‌های تحت نظارت و تلاش برای همسویی ساختار سازمانی با تغییرات محیط، استفاده پایدار از منابع آبیان و منابع زیرزمینی و کسب درآمد از خدمات دریایی مثال‌هایی از تأثیرگذاری قدرت نرم در حکمرانی اقیانوس‌ها می‌باشند (رودولف و همکاران)^۵. در نهایت، حفظ محیط زیست دریایی و مدیریت اطلاعات نیز جزء عوامل مؤثر در حکمرانی اقیانوس‌ها است. حفظ محیط زیست دریایی به منظور حفاظت از منابع طبیعی و حیات دریا، و مدیریت اطلاعات برای بهبود فرآیندهای تصمیم‌گیری و ارتباطات، برای حکمرانی اقیانوس‌ها ضروری است. (رودولف و همکاران).

بر اساس مقاله‌نامه حقوق دریاها برای تمامی کشورهای دارای خط ساحلی با اختصاص ۱۲ مایل از خط ساحلی به سمت دریا با عنوان آبهای سرزمینی و سپس ۱۲ مایل دیگر به عنوان آبهای تحت نظارت و از خط ساحلی تا حداکثر ۲۰۰ مایل به سمت دریا به عنوان منطقه انحصاری اقتصادی، به نوعی تحت نظارت و اعمال حکمرانی محدود کشورهای ساحلی واگذار شده است لیکن عملاً آبها و بستر دریاها و اقیانوس‌ها بعد از منطقه انحصاری اقتصادی کشورها که به عنوان آبهای آزاد شناخته می‌شوند و حدود ۵۵ درصد از سطح کره زمین را به خود اختصاص داده است فاقد حکمرانی مستقل بوده و مطابق با مصوبات سازمان ملل متحد، در حالی که این مناطق به هیچ کشور و دولت واحدی تعلق ندارند لیکن همه مردم جهان در منافع موجود در این مناطق سهیم هستند.

این توضیحات بدان معنا می‌باشد که مردم ایران نیز علاوه بر منافع دریاهای پیرامونی در حوزه خلیج فارس و دریای عمان و دریای

حکمرانی اقیانوس‌ها به خط‌مشی‌گذاریها و مدیریت امور مربوط به دریاهای آزاد و اقیانوس‌های جهان اطلاق می‌شود که موضوعی بسیار پیچیده است. تقریباً همه اقیانوس‌ها جزء اشتراکاتی هستند که متعلق به هیچ شخص یا ملت یا دولت واحدی نیستند ولی بر اساس قطعنامه سازمان ملل متحد، منافع این دریاها و اقیانوس‌ها به همه مردم جهان تعلق دارد و در نتیجه همه مردم جهان نیز می‌بایست در حفظ و نگهداری از این مواهب الهی اقدام نموده و مسئولیت‌پذیر باشند. (ودادی، ۱۳۹۷)^۱ مدیریت اقیانوس‌ها می‌تواند در سطح محلی، ملی، منطقه‌ای یا بین‌المللی انجام شود. باین‌حال، برای اینکه حکمرانی «خوب» اقیانوس‌ها از حاکمیت مشارکتی در سطوح مختلف رشد کند، باید پیوندی بین تمام سطوح اجرا وجود داشته باشد (ژانگ و همکاران)^۲، ۲۰۲۳؛ برکل^۳، ۲۰۱۶؛ مونکولم و روبین^۴، ۲۰۲۰). مدیریت یکپارچه برای اداره مؤثر اقیانوس‌ها ضروری است، زیرا امکان رویکردی جامع تر برای مدیریت اکوسیستم پیچیده اقیانوس‌ها را فراهم می‌کند. در نظر گرفتن بخش‌های مختلف کسب‌وکار و حکمرانی اقیانوس‌ها و همچنین تأثیرات تجمیعی عوامل بحرانی و تأثیرگذار بسیار مهم است (رودولف و همکاران)^۵، ۲۰۲۰؛ هس^۶ و همکاران، ۲۰۲۱). با مروری بر فعالیتهای کشورهای دیگر و بررسی این مدیریت در کشور ایران در زمینه^۷ حکمرانی اقیانوس‌ها می‌توان به این موضوع پی برد که فقدان مدیریت یکپارچه اثربخش حکمرانی اقیانوس‌ها در دولت جمهوری اسلامی ایران قابل‌تأمل است.

علاوه بر ضرورت کسب منافع پایدار حداکثری از این منابع عظیم، حکمرانی دریاها و اقیانوس‌ها برای برخورداری از تأثیرگذاری اهرم‌های قدرت و ایجاد تعادل بین قدرت‌های سیاسی نیز اهمیت بالایی دارد. حکمرانی مؤثر توانایی برقراری تعادل بین منافع مشترک و منافع سایرین را فراهم می‌کند. با توجه به نیازهای موجود و تمرکز بر منافع مشترک، همکاری مشترک بین کشورها بر اساس این منافع تقویت می‌شود. علاوه بر این، حکمرانی دریاها و اقیانوس‌ها نیازمند توجه به ظرفیتهای برون مرزی است. استفاده اقتصادی متناسب با این

⁵ Rudolph et al.⁶ Hass et al.⁷ Rudolph et al.¹ Vedadi Hamid (2018)² Zhang et al.³ Burkle.⁴ Munkholm & Rubin

پیشینه و مبانی نظری پژوهش

حکمرانی اقیانوس‌ها به ساختارها، فرآیندها، قوانین و هنجارهایی اشاره دارد که تعیین می‌کند دولتها از طرف مردم چگونه تصمیم می‌گیرند، قدرت را به اشتراک بگذارند، مسئولیت را اعمال می‌کنند و از مسئولیت‌پذیری در استفاده پایدار و مدیریت منابع دریایی اطمینان می‌دهند. بنابراین، یک مدل حکمرانی که به خوبی طراحی شده باشد می‌تواند استفاده و مدیریت پایدار منابع دریایی را تضمین کند. مدیریت مناطق دریایی و ساحلی در بسیاری از کشورها و در آب‌های بین‌المللی عمدتاً به صورت بخشی می‌باشد و مؤسسات، ارگانها یا سازمانهای تعیین شده ایی فعالیت‌های مختلفی مانند امنیت دریایی، تحقیق و توسعه، گردشگری دریایی، صید آبزیان، پیشگیری و مقابله با آلودگیهای دریایی، حمل و نقل دریایی، اکتشاف و بهره برداری از معادن، و استخراج نفت و گاز و انرژی را تنظیم می‌کنند.

بدیهی است همین عدم وجود مالکیت قطعی نیز می‌تواند منجر به سر باز زدن دولتها از پذیرش مسئولیت آنها در قبال حفظ و نگهداری اقیانوس‌ها و تخریب اکوسیستم‌ها و تنوع زیستی در مناطق اقیانوسی شود. بنابراین، ایجاد یک الگوی حکمرانی یکپارچه می‌تواند به غلبه بر این مشکلات کمک مؤثری کند.

اقیانوس‌ها بسیار پویا و به هم پیوسته هستند و مدیریت آن‌ها مستلزم رویکردی جمعی بر اساس مفاد حقوق بین‌الملل و کنوانسیون سازمان ملل در مورد حقوق دریاها است. بنابراین، یک مدل حکمرانی به خوبی طراحی شده می‌تواند تضمین کند که همه ذینفعان در فرآیندهای تصمیم‌گیری درگیر هستند و قوانین و مقررات بین‌المللی رعایت می‌شوند. اقیانوس‌ها نقش مهمی در اکوسیستم جهانی دارند و برای بقای انسان ضروری هستند. اقیانوس‌ها و دریاهای آزاد به‌عنوان منابع پایدار برای امنیت غذایی جوامع بشری محسوب می‌شوند. آب و بستر اقیانوس‌ها سرشار از مواد معدنی با ارزشی هستند که می‌توانند به اقتصاد کشورها کمک بسیار زیادی نمایند. حمل‌ونقل دریایی در آبهای اقیانوس‌ها و دریاهای آزاد به عنوان پشتوانه اصلی تجارت و حتی امنیت کشورها محسوب می‌گردد. بنابراین، مهم است که اطمینان حاصل شود که مدل حاکمیتی اقیانوس‌ها به گونه ای طراحی شده است که علاوه بر کسب منافع از

خزر، در منافع ۵۵ درصد از آنها و بستر دریاها و اقیانوس‌های کره زمین مانند صید آبزیان، انرژی، نفت و گاز، حمل و نقل، گردشگری، معادن، اکتشافات و تحقیق و توسعه سهم دارند. اما مسئله اصلی این می‌باشد که آیا دولت جمهوری اسلامی ایران به عنوان حکمران که وظیفه تأمین منافع حداکثری برای مردم ایران را دارد، توانسته است این سهم از منافع مردم ایران را که می‌تواند به امنیت غذایی، اشتغال، توسعه اقتصاد و تأمین انرژی پایدار منجر شود را تأمین کند؟ متأسفانه ارزیابی سهم اقتصاد کشور ایران از دریاها و اقیانوس‌ها نشانگر ضعف جدی دولت در اقتصاد دریا و توسعه دریا محور می‌باشد. لذا این پژوهش قصد دارد با ارزیابی ساختار دولت جمهوری اسلامی ایران به مدلی دست یابد که این مدل ساختاری بتواند دستیابی به اهداف توسعه دریا محور را برای مردم ایران را تسهیل نماید. البته دولت تنها قدرت عمل‌کننده در خط مشی‌گذاری عمومی نیست. با این حال موضوع حکمرانی اقیانوس‌ها، یک مسئله بسیار پیچیده است زیرا منافع دریاهای آزاد و اقیانوس‌ها به همه کشورها و ملتها متعلق هستند و این یک چالش بین‌المللی مشترک است. متأسفانه عدم توجه به حکمرانی اقیانوس‌ها منجر به سوء استفاده برخی کشورها از این منابع مشترک با برخورداری از تکنولوژی شده است، اما علی‌رغم سبقت دولتها از منابع اقیانوس‌ها در مراقبت از آنها مسئولیت برابری بر عهده گرفته نشده است و بسیاری از مردم ساکن بر کره زمین از جمله مردم ایران متحمل خسارات ناشی از این عدم مدیریت و حکمرانی دریاها و اقیانوس‌ها شده‌اند. این بدان معنی است که قوانین مربوط به رفتار با اقیانوس‌ها از طریق توافق‌های بین‌المللی قابل اجرا خواهد بود. بنابراین، برای حفظ اقیانوس‌ها و کسب منافع آنها با روشی پایدار، نیاز به نوعی حکمرانی مؤثر دولتها از جمله دولت جمهوری اسلامی ایران می‌باشد.

در این پژوهش تلاش شد تا با بررسی حکمرانی اقیانوس‌ها در سایر کشورها و در نظر گرفتن شرایط کشور شامل میزان دسترسی به آبهای تحت حاکمیت و تحت نظارت و آبهای آزاد همچنین میزان وابستگی به اقتصاد دریا، امنیت غذایی، اشتغال، اکتشاف منابع جدید انرژی و امکان افزایش سهم ایران برای کسب منافع بیشتر از دریاهای آزاد و اقیانوس‌ها و با نگاه مدیریتی به طراحی و تبیین مدل ساختاری مطلوب برای دولت جمهوری اسلامی ایران دست پیدا کرد.

متأسفانه به تجربه اثبات شد که هر کدام از ساختارهای تعریف شده فوق صرفاً در قالب الگوهای صنفی با کمیت و کیفیت متغیر گام برداشتند و هیچ‌کدام از آنها موفق به ایجاد مدیریت یکپارچه کارآمد نشدند و کماکان ضعف این مدیریت در ساختار دولت احساس می‌شود. مطالعات تطبیقی در سایر کشورها نیز کمابیش با همین نوع چالش مواجه بوده است لیکن تحلیل آماری در این مطالعات تطبیقی نشانگر دو ساختار کلی در دولتها می‌باشد. برخی از کشورها که عمدتاً در گروه کشورهای درحال توسعه محسوب می‌شوند مانند پاکستان، هند، بنگلادش و سریلانکا از ساختار متمرکز مدیریت دریاها و اقیانوس‌ها در قالب ایجاد وزارت دریایی استفاده کرده اند. برخی از کشورها نیز که عمدتاً در گروه کشورهای توسعه یافته هستند مانند انگلیس، استرالیا، بسیاری از کشورهای اتحادیه اروپا، چین و آمریکا نیز از ساختاری شبیه تقسیم کار در شوراهای استفاده می‌کنند. بدیهی است انتخاب ساختار مناسب برای دولت جمهوری اسلامی ایران نیاز می‌بایست بر اساس واقعیت‌های سیاسی و اجتماعی کشور انجام شود. شاید از تمایزهای مهم کشورهای توسعه یافته بتوان به پذیرش وحدت فرماندهی و اعتقاد به دستیابی و اجرای اهداف پیش بینی شده و رعایت برنامه های زمانی، نگرش علمی به موضوعات، قدرت سیاسی، توان مذاکرات بین‌المللی، دانش و تکنولوژی، نگرش وسیع مدیران و توان مالی آنها اشاره کرد که اگر این زیرساختها وجود نداشته باشند عملاً الگوی ساختاری شوراهای عالی برای مدیریت و حکمرانی دریاها و اقیانوس‌ها ناکارآمد خواهد بود.

روش‌شناسی

با توجه به عدم سوابق پژوهشی در این حوزه برای دولت جمهوری اسلامی ایران، این پژوهش مبتنی بر رویکرد کیفی بوده و در آن از نظریه داده بنیاد به عنوان روش تحقیق استفاده شده است. نظر به اینکه این مدل تا کنون برای کشور ایران تهیه نشده است لذا این کار تحقیقاتی برای دولت جمهوری اسلامی ایران از نوع بنیادی محسوب می‌شود.

مطالعه حاضر به لحاظ روش تحلیل داده ها مطالعه ای آمیخته اکتشافی می باشد. در این مطالعه رویکرد تحقیق گراند تئوری مبتنی بر رویکرد پارامتریک مورد استفاده قرار گرفت. در واقع این پژوهش

اقیانوس‌ها بتواند از محیط زیست دریایی محافظت کند و استفاده پایدار از منابع دریایی را نیز تضمین کند. (مدنی، ۱۳۹۸)^۱

البته در این مبحث لازم است به چالش های دولتها در حکمرانی نیز اشاره کرد. کاهش مخارج دولت برای ایجاد تعادل در بودجه، تلاشهای بانک مرکزی برای تحریک اقتصاد را با مشکل مواجه می‌کند (لیگو و همکاران^۲، ۲۰۲۱). در حال حاضر، چالش های اقتصادی، کسری بودجه را افزایش داده است. در این وضعیت، درآمدهای مالیاتی به دلیل کاهش فعالیت‌های اقتصادی به شدت کاهش می‌یابد؛ در حالی که هزینه ها به دلیل تقاضای بیشتر برای خدمات رفاهی افزایش می‌یابد. موانع اداری حکمرانی در دولت یکی دیگر از چالشهای مهم است. مدیریت مؤثر روابط دولت به صورت افقی در میان وزارتخانه ها و عمودی (در سلسله مراتب اداری) مستلزم کاهش یک سری از چالشها است. توجه به این شکافها یکی از چالشهای اصلی حکمرانی در کشور است. کشورها ممکن است هر شکافی را کم‌وبیش تجربه کنند، اما با توجه به وابستگی متقابل ناشی از پویایی شبکه ای این شکافها، کشورها معمولاً هم‌زمان با آنها مواجه می‌شوند (گائو و همکاران^۳، ۲۰۱۸).

در دولت جمهوری اسلامی ایران نیز از سالها پیش به این موضوع توجه شده است لیکن هیچ‌وقت ساختار مدیریت یکپارچه طراحی و اجرا نشده است. تشکیل همایش هماهنگی ارگانهای دریایی در وزارت راه و شهرسازی به دبیری سازمان بنادر و دریانوردی به منظور ایجاد تعامل و هم افزایی ارگانها و سازمانهای دریایی کشور یکی از خط مشی گذاری ها در راستای اعمال مدیریت یکپارچه دریایی بوده است. همچنین ایجاد شورای عالی اقیانوس شناسی در وزارت راه و شهرسازی و دبیری سازمان هواشناسی کشور گام دیگری در شناسایی و بهره برداری از منافع دریاها و اقیانوسها بوده است. در ادامه همین نگرش تأسیس پژوهشگاه ملی اقیانوس شناسی در وزارت علوم و تحقیقات کشور به منظور ایجاد بستری برای تمرکز مطالعات دریایی انجام می‌شود. از آنجایی که کماکان عدم وجود مدیریت یکپارچه کارآمد احساس می‌شد لذا شورای عالی صنایع دریایی با ریاست رئیس‌جمهور و دبیری وزارت صنایع و معادن تشکیل شد.

³ Gao et al.

¹ Shima Madani (2012)

² Ligo et al.

در این پژوهش مصاحبه ساختار نیافته تا زمان اشباع نظری ادامه داشت و همچنین برای بررسی پایایی یا قابلیت اعتماد، از روش بازبینی در زمان کدگذاری و بررسی توسط فرد مطلع دیگر استفاده می‌گردد تا از صحت کدگذاری اطمینان حاصل شود. همچنین از یک فرد دیگر به عنوان مصاحبه گر دوم به صورت موازی استفاده خواهد شد و داده‌ها با هم مقایسه خواهند شد. بر اساس این دو راهکار پایایی ابزار استفاده شده در مطالعه کیفی مورد تأیید قرار گرفت. همچنین برای محاسبه پایایی مصاحبه در همین مرحله کدگذاری مفهومی، با روش توافق درونی کدگذار همکار استفاده شد.

یافته‌ها و نتایج

۱ به منظور تحلیل دقیق یافته‌ها، پس از آن که اطلاعات و داده‌های لازم از طریق مصاحبه با خبرگان استخراج و طبقه بندی و به طور کلی تجزیه و تحلیل شدند به استخراج مدل پرداخته شد. طی این فرآیند داده‌های خام مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و پس از پردازش به شکل اطلاعات ارائه شدند. بر اساس تحلیل کدهای باز و استفاده از نرم افزار مکس کیودا نهایتاً بر اساس تقسیم و دسته بندی کدهای اصلاح و ادغام شده نهایتاً شش کد انتخابی به شرح ذیل جهت تهیه مدل پژوهش تهیه شدند.

به عنوان عوامل علی در الگوی حکمرانی اقیانوس‌ها در دولت جمهوری اسلامی ایران:

لازم است برای داشتن یک حکمرانی کارآمد بر اقیانوس‌ها، تمامی اهرم‌های قدرت در دولت به طور همزمان و هماهنگ مورد توجه قرار گیرند. این بدان معنا می‌باشد که مدیریت یکپارچه و تقسیم کار ملی و مدیریت چابک و کارآمد به منظور بهره‌گیری حداکثری ظرفیتهای دریا به عنوان رکن و عامل اصلی در حکمرانی اقیانوس‌ها محسوب می‌گردد.

به عنوان عوامل مداخله گر در الگوی حکمرانی اقیانوس‌ها در جمهوری اسلامی:

در راستای دستیابی به آگاهی و شناخت در زمینه عوامل اصلی، زمینه ای، مداخله گر، راهبردها و پیامدها و نیز عناصر تشکیل دهنده حکمرانی با رویکرد تکامل توأمان در دولت جمهوری اسلامی ایران از رویکرد تحقیق گراند تئوری استفاده خواهد شد. روش گراند تئوری یا نظریه داده بنیاد یک روش تحقیق کیفی است که به منظور شناسایی مقوله‌های زیربنایی پدیده مورد مطالعه استفاده می‌گردد. روش اصلی گردآوری داده‌ها در این روش استفاده از انواع مصاحبه بوده و با تحلیل و کدگذاری متن مصاحبه‌ها به ارائه مدل پارادایمی پرداخته می‌شود و در این به مطالعه پرداخته می‌شود. به علاوه در این مطالعه و در فاز کمی، مدل به دست آمده در جامعه آماری پژوهش اعتبار سنجی می‌گردد. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها و در راستای ایجاد و توسعه مدل حکمرانی اقیانوس‌ها با این و به منظور تحلیل داده‌های کیفی گردآوری شده از مصاحبه نیمه ساختار یافته با خبرگان پژوهش مورد استفاده قرار می‌گیرد. به منظور تحلیل داده‌های نیز از رویکرد مدل‌سازی نرم افزار مکس کیودا استفاده شد.

در این پژوهش، هدف اصلی تدوین الگوی ساختاری برای حکمرانی اقیانوس‌ها در دولت جمهوری اسلامی ایران است. برای جمع‌آوری داده‌ها و اطلاعات مورد نیاز از اسناد، مدارک و مصاحبه استفاده شده است. بخش اسناد و مدارک شامل تمامی اسناد و مدارک داخلی و خارجی مرتبط با حکمرانی اقیانوس‌ها بوده است. به منظور تحلیل دقیق یافته‌ها، پس از آن که اطلاعات و داده‌های لازم از طریق مصاحبه با خبرگان استخراج و طبقه بندی و به طور کلی تجزیه و تحلیل شدند به استخراج مدل پرداخته شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها از اصلی‌ترین و مهمترین بخش‌های این پژوهش محسوب می‌شود. طی این فرآیند داده‌های خام مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد و پس از پردازش به شکل اطلاعات ارائه می‌گردند. (خاکی، ۱۳۹۶)^۱

ابتدا داده‌های به دست آمده از مصاحبه‌های صورت گرفته به منظور تعیین کدهای اولیه و سه مرحله کدگذاری ارائه شده است. بدین ترتیب که بر اساس اطلاعات دریافت شده از مصاحبه شونده‌گان، نکات استخراج شده از اطلاعات هر یک ارائه می‌گردد، سپس از بین کدهای استخراج شده، مراحل بعدی کدگذاری صورت می‌گیرد و در پایان با استفاده از رویکرد تئوری داده بنیاد مدل پژوهش ارائه می‌شود.

^۱ Khaki Gholam (2017)

تصمیمات و استانداردهای بین‌المللی مرتبط با حکمرانی اقیانوس‌ها را دارد.

۷- وزارت نیرو و سازمان زمین‌شناسی نیز نقش مهمی در حکمرانی اقیانوس‌ها دارند. وزارت نیرو مسئولیت‌های مربوط به منابع آب و انرژی در مناطق دریایی را بر عهده دارد، در حالی که سازمان زمین‌شناسی می‌تواند به عنوان مرجعی برای ارائه اطلاعات علمی و تحلیل‌های زمین‌شناسی در حوزه حکمرانی اقیانوس‌ها عمل کند.

۸- مجلس شورای اسلامی به عنوان نهادی قانون‌گذاری در ایران، تأثیر قابل توجهی در تصمیم‌گیری‌ها و سیاست‌های مرتبط با حکمرانی اقیانوس‌ها دارد. تصویب و تدوین قوانین و بودجه‌های مربوط به مناطق دریایی از جمله وظایف این نهاد است.

۹- سازمان برنامه و بودجه نیز در تخصیص منابع مالی و بودجه‌بندی مرتبط با حکمرانی اقیانوس‌ها دخیل است. این سازمان می‌تواند در تنظیم و برنامه‌ریزی منابع مالی برای طرح‌ها و پروژه‌های مربوط به اقیانوس‌ها نقش داشته باشد.

۱۰- وزارت امور خارجه در روابط بین‌المللی و تعامل با سایر کشورها در حوزه حکمرانی اقیانوس‌ها نقش مهمی دارد. این وزارتخانه می‌تواند به عنوان نماینده ایران در مذاکرات و توافقات بین‌المللی مرتبط با مناطق دریایی عمل کند و منافع کشور را حفظ کند.

۱۱- حوزه حمل و نقل دریایی و کشتیرانی در ایران تأثیر بزرگی بر تجارت و حکمرانی اقیانوس‌ها دارد. لذا توسعه حمل و نقل دریایی از طریق افزایش کشتی‌های تحت مالکیت و تحت پرچم و توسعه شرکت‌های حمل و نقل دریایی بین‌المللی، همچنین تقویت مؤسسات رده‌بندی کشتی‌ها می‌بایست در اولویت قرار گیرد. (حجازی و همکاران، ۲۰۲۳)^۱

به عنوان عوامل زمینه‌ای در الگوی حکمرانی اقیانوس‌ها در جمهوری اسلامی ایران:

۱- موقعیت مرزهای دریایی به لحاظ مالکیت و حیطه نظارت، سیستم دفاعی و امنیتی توانمند مورد توجه ویژه قرار گیرد زیرا موقعیت

باید توجه داشته باشیم که سیاست جغرافیایی جمهوری اسلامی ایران تأثیر قابل توجهی بر حکمرانی اقیانوس‌ها و مناطق دریایی دارد. برخی از تأثیرات این سیاست‌ها و عوامل مرتبط عبارتند از:

۱- سیاست جغرافیایی ایران به عنوان یک کشور با موقعیت جغرافیایی منحصر به فرد، تأثیر مستقیمی بر لجستیک معکوس و لجستیک مستمر در مناطق دریایی دارد. این تأثیرات شامل ارتباطات حمل و نقل، تسهیل تجارت و ترانزیت بین کشورها و مناطق دریایی می‌شود.

۲- سازمان‌های مردم‌نهاد در ایران نقش مهمی در حکمرانی اقیانوس‌ها دارند. آنها می‌توانند به عنوان واسطه‌هایی بین دولت و جامعه محلی در تبدیل تهدیدها و فرصت‌ها به عملکردها و طرح‌های عملی در حوزه حکمرانی اقیانوس‌ها عمل کنند.

۳- ایران به دلیل وجود منابع غنی و استراتژیک مانند نفت و گاز طبیعی، تأثیر قابل توجهی در حکمرانی اقیانوس‌ها دارد. این منابع به عنوان یک منبع قدرت و تأثیر در تصمیم‌گیری‌ها و روابط بین‌المللی در مناطق دریایی به شمار می‌روند.

۴- پیشرفت و توسعه زیرساخت‌های تخصصی مانند بنادر، تجهیزات دریایی و فناوری‌های نوین در حوزه حکمرانی اقیانوس‌ها تأثیرگذار است. این زیرساخت‌ها امکان ارتباطات و حمل‌ونقل مؤثر را فراهم می‌کنند و در افزایش نفوذ و نفوذ اقتصادی ایران در مناطق دریایی نقش دارند.

۵- حفظ امنیت دریانوردی در مناطق دریایی نیز از اهمیت بالایی برخوردار است. سیاست جغرافیایی ایران تأثیر مستقیمی بر امنیت دریانوردی در خلیج فارس و دریای عمان دارد و این امر به استقرار نیروهای نظامی و همکاری با سایر کشورها در این زمینه مرتبط است.

۶- حکمرانی دولت جمهوری اسلامی ایران در دریاهای آزاد و اقیانوس‌ها به طور کلی به سازمان ملل متحد و سایر سازمان‌های بین‌المللی در حوزه حکمرانی اقیانوس‌ها، وابسته می‌باشد. ایران با عضویت و مشارکت در این سازمان‌ها، توانایی تأثیرگذاری بر

¹ Hejazi, S. K., Kolaei, M. M. B., Gorjiposhti, M., & Gilanipour,

۵- همگامی امکانات و زیرساخت‌ها با شرایط جدید ایجاد شده در حکمرانی اقیانوس‌ها نیز بسیار حائز اهمیت است. با توجه به تحولات فناوری، تغییرات سیاسی و اقتصادی، تحولات زیست‌محیطی و سایر عوامل، امکانات و زیرساخت‌های حکمرانی اقیانوس‌ها باید با شرایط جدید هماهنگ و سازگاری داشته باشند. این شامل به‌روزرسانی فناوری‌ها، آموزش و توسعه نیروی انسانی، تجهیزات نظامی و مراکز نظارت و کنترل مرتبط با حکمرانی اقیانوس‌ها می‌شود. (بارنز و گالگانی، ۲۰۰۹)^۲

۶- ساختار حاکمیتی آمرانه و کارآمد نقش مهمی در حکمرانی اقیانوس‌ها دارد. برخورداری از ساختار حاکمیتی که تصمیم‌گیری سریع و مؤثر، اجرای قوانین و مقررات مؤثر، هماهنگی بین نهادها و تعامل مؤثر با جوامع بین‌المللی را فراهم کند، به ایران کمک می‌کند تا سیاست‌ها و راهبردهای مناسب برای حکمرانی اقیانوس‌ها را به کارگیرد.

۷- ایجاد بستری جهت استقلال بخش مدیریت دریایی کشور نیز نقش مهمی در حکمرانی اقیانوس‌ها دارد. توانایی ایران در تدوین و اجرای سیاست‌ها، قوانین و مقررات مربوط به حکمرانی اقیانوس‌ها و مدیریت منابع دریایی خود، به دولت و نهادهای مربوطه.

۸- توجه مدیران به منابع داخلی و خارجی و استفاده بهینه از آنها نیز در حکمرانی اقیانوس‌ها بسیار حائز اهمیت است. مدیران باید به تجدید نظر در سیاست‌ها، برنامه‌ریزی اقتصادی و استفاده از منابع داخلی و خارجی پرداخته و به نظام تصمیم‌گیری مشارکتی با نهادها و سازمان‌های مرتبط دست یابند. همچنین، تعامل مؤثر با کشورهای دیگر و سازمان‌ها و انجمن‌های بین‌المللی مرتبط با حکمرانی اقیانوس‌ها می‌تواند به تقویت قدرت و تأثیر ایران در این زمینه کمک کند. (دانکن کوریر، ۲۰۱۷)^۳

۹- برخورداری از دانش مدیریتی منجر به بهبود عملکرد حکمرانی اقیانوس‌ها می‌شود. این شامل آشنایی با مفاهیم مدیریتی مدرن، استفاده از ابزارها و تکنیک‌های مدیریتی، توانایی تحلیل و برنامه‌ریزی استراتژیک، مدیریت منابع انسانی و مالی، ارزیابی عملکرد و بهبود مستمر می‌شود. با بهره‌گیری از دانش مدیریتی، مدیران می‌توانند بهبود

مرزهای دریایی ایران اهمیت بسزایی در حکمرانی اقیانوس‌ها دارد. این موقعیت شامل مالکیت و حیطه نظارت بر منابع طبیعی دریاها می‌شود. ایران به عنوان یک کشور ساحلی با دسترسی به دریای عمان و دریای خزر، قادر است بهره‌برداری از منابع ماهیگیری، نفت و گاز طبیعی و سایر منابع دریایی را بهره‌برداری کند. همچنین، برای حفظ امنیت سواحل و مرزهای دریایی، سیستم دفاعی و امنیتی توانمندی نیاز است تا به صورت کامل توسعه یابد و عملکرد مؤثری داشته باشد. (بروسل، ۲۰۱۹)^۱

۲- ارتباط با بنادر کشورهای مختلف نیز بر حکمرانی اقیانوس‌ها در کشور ایران تأثیرگذار است. ارتباطات بنادر ایران با بنادر دیگر کشورها به عنوان یک زنجیره حمل و نقل بین‌المللی، امکان صادرات و واردات، تجارت و تبادلات اقتصادی را فراهم می‌کند. این ارتباطات بنداری نظیر بنادر شمالی، جنوبی و خلیج فارس در ایران، به ویژه دروازه خلیج فارس، نقش کلیدی در تجارت بین‌المللی و حکمرانی اقیانوس‌ها دارند.

۳- حضور مقتدرانه ارتش جمهوری اسلامی ایران در دریاها و اقیانوس‌ها نقش مهمی در حکمرانی اقیانوس‌ها دارد. این حضور شامل نیروهای دریایی، نیروی هوایی و نیروی زمینی است که برای حفاظت از منافع ملی، حفظ امنیت دریاها و حضور نظامی مؤثر در مناطق استراتژیک اهمیت دارد. این حضور نیروهای نظامی در دریاها و اقیانوس‌ها، قدرت و توان ایران را نشان می‌دهد و به تأمین امنیت و حفظ حریم دریایی و مرزها کمک می‌کند.

۴- پشتیبانی قوی، تخصیص اعتبار و حمایت مالی از حکمرانی اقیانوس‌ها در کشور ایران تأثیر مهمی دارد. با توجه به ابعاد گسترده و پیچیده حکمرانی اقیانوس‌ها، تأمین منابع مالی و اعتباری کافی برای توسعه زیرساخت‌ها، فناوری‌ها، نیروی انسانی و سایر زمینه‌های مرتبط امری ضروری است. این پشتیبانی و حمایت مالی می‌تواند بهبود قدرت و قابلیت‌های حکمرانی اقیانوس‌ها را در کشور ایران تسهیل کند و در توسعه پایدار منابع دریایی، تأمین امنیت و حفاظت دریاها و توسعه صنایع دریایی مؤثر باشد.

³ (2017) Duncan Currie

¹ Bourrel, M., 2019

² Barnes, D.K.A., F. Galgani, 2009

- وجود منابع غنی دریایی مانند نفت و گاز و نیاز به بهره‌برداری بهینه و پایدار از این منابع.

- تأثیرگذاری ایران در منطقه خلیج فارس و توانایی تعامل مؤثر با کشورهای همسایه و سایر کشورهای منطقه در حوزه حکمرانی اقیانوس‌ها.

- عضویت ایران در سازمان‌ها و انجمن‌های بین‌المللی مرتبط با مسائل دریایی، که این عضویت می‌تواند نقش مهمی در تعیین سیاست‌ها و تصمیم‌گیری‌های بین‌المللی داشته باشد.

۳- در حکمرانی اقیانوس‌ها، همکاری و هماهنگی با کنشگران داخلی و سایر کشورها و نهادهای بین‌المللی بسیار حائز اهمیت است. توجیه استفاده از کنشگران داخلی می‌تواند بر اساس توانمندی‌ها، تخصص‌ها و دانش فنی موجود در داخل کشور صورت گیرد. همچنین، عدم تعارض با سایر کنشگرها و هماهنگی در سیاست‌ها و اقدامات می‌تواند به تعزیز همکاری و تعامل مثبت با سایر کشورها و نهادهای بین‌المللی در حوزه حکمرانی اقیانوس‌ها کمک کند.

۴- توجیه بهره‌وری مشترک از دریاها و شناسایی منافع مشترک می‌تواند بر اساس اهمیت حفظ منابع دریایی، تقویت تجارت بین‌المللی، توسعه صنایع دریایی و اقتصاد دریایی، بهبود امنیت دریاها و حفاظت از محیط زیست صورت گیرد. با تأکید بر بهره‌برداری پایدار از منابع دریایی و تعامل مشترک با سایر کشورها، می‌توان به توسعه پایدار و بهبود وضعیت دریاها در سطح بین‌المللی کمک کرد.

۵- توجیه توجه به حقوق بین‌الملل در حکمرانی اقیانوس‌ها می‌تواند بر اساس احترام به قوانین و مقررات بین‌المللی، شناسایی تعهدات و حقوق کشور در قوانین بین‌المللی دریاها و احترام به حقوق سایر کشورها در این زمینه صورت گیرد. با رعایت حقوق بین‌الملل، می‌توان به تقویت همکاری بین‌المللی و پایداری در حکمرانی اقیانوس‌ها کمک کرد.

۶- توجیه بهبود توسعه پایدار در حکمرانی اقیانوس‌ها می‌تواند بر اساس اهمیت حفظ توازن بین توسعه اقتصادی، اجتماعی و محیط زیست در مناطق ساحلی و دریاها، توجه به تأثیرات زیست محیطی

مؤثری در حکمرانی اقیانوس‌ها ایجاد کنند و به دستیابی به اهداف استراتژیک کشور کمک کنند.

باید تأکید کرد که حکمرانی اقیانوس‌ها با توجه به موضوعات گسترده‌ای که شامل مالکیت و حیطه نظارت، امنیت، ارتباطات، استفاده از منابع، توسعه صنایع دریایی و حفاظت از محیط زیست است، نیازمند رویکردها و سیاست‌های جامع و هماهنگ است. با توجه به این موارد، ایران با توجه به موقعیت جغرافیایی و منابع غنی دریایی خود، می‌تواند با تدوین و اجرای سیاست‌ها و برنامه‌های مناسب، حاکمیت قوی بر دریاها و اقیانوس‌ها را تأمین کند و منافع ملی خود را بهبود بخشد.

به عنوان پدیده محوری در الگوی حکمرانی اقیانوس‌ها در جمهوری اسلامی ایران:

توجیه دستگاه‌های تصمیم‌گیرنده داخلی و تعیین نقش ایران در سطح بین‌المللی، بهره‌گیری از کنشگران داخلی، عدم تعارض با سایر کنشگرها، بهره‌وری مشترک از دریاها، شناسایی منافع مشترک، عدم تضاد منافع در بهره‌برداری از دریاها، توجه به حقوق بین‌الملل و بهبود توسعه پایدار را می‌توان به شکل زیر توجیه کرد:

۱- دستگاه‌های تصمیم‌گیرنده داخلی، از جمله سازمان‌ها، وزارتخانه‌ها و نهادهای دولتی، نقش بسیار مهمی در تعیین سیاست‌ها و برنامه‌های کشور در حوزه حکمرانی اقیانوس‌ها دارند. توجیه استقلال و قدرت این دستگاه‌ها در تصمیم‌گیری، تعیین سیاست‌ها و تدوین قوانین و مقررات مرتبط با حکمرانی اقیانوس‌ها اهمیت بسیاری دارد. این دستگاه‌ها می‌توانند با تحلیل و بررسی شرایط دریاها و منافع کشور، تصمیم‌هایی اتخاذ کنند که به توسعه پایدار و بهبود وضعیت دریاها کمک کنند.

۲- ایران با دارا بودن سواحل دریایی در خلیج فارس و دریای عمان، نقش مهمی در سطح بین‌المللی در حوزه حکمرانی اقیانوس‌ها دارد. توجیه نقش ایران می‌تواند بر اساس عوامل زیر صورت پذیرد:

- استراتژیک بودن موقعیت جغرافیایی ایران و نیازمندی کشور به حفظ امنیت دریاها و حفاظت از منافع ملی در این منطقه.

۷- تشکیل سازمان‌ها و ساختارهای مناسب برای بهره‌برداری از منابع دریایی می‌تواند از اهمیت ویژه‌ای برخوردار باشد. این تشکیلات می‌تواند شامل سازمان‌های حاکمیتی، سازمان‌های نظارتی، سازمان‌های تحقیق و توسعه و سایر نهادهای مرتبط با حوزه دریاها و اقیانوس‌ها باشند.

۸- توسعه زیرساخت‌های آموزشی و ارتقاء سطح دانش و مهارت‌ها در حوزه حکمرانی دریاها و اقیانوس‌ها از اهمیت بالایی برخوردار است. آموزش و آماده‌سازی نیروی انسانی متخصص و جوان در این حوزه می‌تواند به توسعه پایدار این منابع کمک کند. (روبرت، ۲۰۱۹)^۳

۹- ایجاد و تدوین اسناد بالادستی و استراتژی‌های ملی در حوزه حکمرانی دریاها و اقیانوس‌ها از اهمیت بالایی برخوردار است. این اسناد می‌تواند به عنوان راهنمایی برای تصمیم‌گیری‌ها و سیاست‌گذاری در این حوزه عمل کنند.

۱۰- اکتشاف و استخراج منابع در آبهای عمیق و بهره‌برداری از آنها به دلیل ضعف تکنولوژی موجود و همچنین عدم تمرکز کافی مدیران بر این زمینه، با چالش‌هایی روبرو است.

۱۱- تأمین و تدارکات منابع لازم برای توسعه بنادر اقیانوسی و بهره‌برداری از منابع دریاها و اقیانوس‌ها می‌تواند با مشکلاتی روبرو شود. ضعف در تأمین منابع مالی، تجهیزات و تکنولوژی مورد نیاز می‌تواند مانع توسعه این حوزه شود.

۱۲- توسعه زیرساخت‌های مناسب دریایی، شامل بنادر، مسیرهای حمل و نقل دریایی، شبکه‌های ارتباطی و سایر زیرساخت‌های مهم در ایران است که تأثیر بسزایی بر حکمرانی اقیانوس‌ها خواهد داشت.

به عنوان پیامدها در الگوی حکمرانی اقیانوس‌ها در جمهوری اسلامی ایران بهبود دید مشارکتی ملی و بین‌المللی و کسب منافع حداکثری برای ملت ایران در حوزه استخراج و بهره‌برداری از منابع دریاها و اقیانوس‌ها تأثیر بسزایی خواهد داشت. برخی از رویکردها و عوامل مؤثر بر این موضوع عبارت‌اند از:

۱- توجه به توسعه و حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان در حوزه دریاها و اقیانوس‌ها می‌تواند به ارتقای تکنولوژی و نوآوری در این

تصمیمات و فعالیت‌ها، توسعه صنایع دریایی با رعایت استانداردهای پایدار باشد. (باسیل جرموند، ۲۰۱۶)^۱

به عنوان عوامل راهبردی در الگوی حکمرانی اقیانوس‌ها در جمهوری اسلامی ایران:

توسعه بنادر اقیانوسی و بهره‌برداری از منابع دریاها و اقیانوس‌ها به عوامل متعددی بستگی دارد. در ادامه، به برخی از این عوامل و تأثیرات آنها پرداخته می‌شود:

۱- بخش تحقیق و توسعه می‌تواند به شناسایی منابع موجود در اقیانوس‌ها و دریاها کمک کند. این شناسایی می‌تواند شامل منابع معدنی، انرژی، آبزیان و سایر منابع زیستی باشد.

۲- توسعه بنادر اقیانوسی و بهره‌برداری از منابع دریاها و اقیانوس‌ها نیازمند تأمین منابع مالی مناسب است. برای این منظور، می‌توان از منابع داخلی، منابع مالی دولتی، سرمایه‌گذاری خارجی و نهادهای بین‌المللی استفاده کرد.

۳- ایجاد و توسعه بنادر اقیانوسی از اهمیت بالایی برخوردار است. این بنادر می‌تواند به عنوان نقاط ورود و خروج کالاها و خدمات در منطقه عمل کنند و تجارت بین‌المللی را تسهیل کنند.

۴- ایمنی دریاها و اقیانوس‌ها و استانداردهای صیادی اهمیت زیادی در توسعه پایدار این منابع دارند. تأمین امنیت دریاها و اقیانوس‌ها، حفظ محیط زیست و حفاظت از منابع آبزیان به عنوان منابع غذایی مهم از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. (بریتبرگ و همکاران، ۲۰۱۸)^۲

۵- دانشگاه‌ها و مراکز تحقیق و توسعه می‌توانند نقش مهمی در حکمرانی دریاها و اقیانوس‌ها ایفا کنند. آن‌ها می‌توانند به تحقیقات علمی و فناوری در زمینه مدیریت منابع دریایی، حفاظت از محیط زیست و توسعه پایدار کمک کنند.

۶- تقویت اختیارات سازمان بنادر و دریانوردی ایران و تنظیم قوانین حاکم دریایی می‌تواند در توسعه بنادر اقیانوسی و بهره‌برداری از منابع دریاها و اقیانوس‌ها مؤثر باشد و به توسعه پایدار منابع دریایی کشور کمک کند.

³ Po'rtner, D.C. Roberts 2019

¹ Basil Germond (2016).

² Breitburg, D. al 2018

در کل، به منظور کسب منافع حداکثری برای ملت ایران از منابع دریاها و اقیانوس‌ها، لازم است توجه ویژه‌ای به رشد و توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان، بهبود رقابت‌پذیری، هماهنگی نیروهای نظامی، رعایت قوانین بین‌المللی و تأمین منافع ایران باشد.

نتیجه‌گیری

الف) پیشنهادات کاربردی:

مدیریت متمرکز و یکپارچه و نگاه مشارکت ملی و بین‌المللی در حکمرانی اقیانوس‌ها بسیار اهمیت دارد. زیرا حکمرانی اقیانوس‌ها، یک چالش پیچیده و چندجانبه است که تأثیرات آن به صورت عارضه‌ای بر روی کشورها و مناطق مختلف جهان اثر می‌گذارد. لذا لازم است ابتدا شناخت دقیقی از منافع و تعیین اولویت‌ها و اهداف دولت در حوزه دریاها و اقیانوس‌ها به عمل آید. همچنین همکاری‌های ملی و بین‌المللی به منظور ایجاد بستر لازم برای مدیریت مشارکتی توسعه یابد و ظرفیت‌های علمی و پژوهشی داخلی تقویت شوند.

ارتقاء نقش مشارکت مردم در قالب تشکیل نهادهای مردمی بسیار اهمیت و مؤثر خواهد بود و آگاهی‌بخشی به مدیران و جامعه به منظور ارتقای نگرش عمومی به دریاها و اقیانوس‌ها و توسعه قوانین و مقررات به منظور تسهیل کسب منافع پایدار از دریاها و اقیانوس‌ها باید انجام شود.

خصوصاً با توجه به محدودیتهای سیاسی و فشارهای تحریمی لازم است تنوع اقتصاد کشور از طریق توسعه دریا محور افزایش داده شود. استفاده از فناوری و فن آوری اطلاعات و دانش به منظور تسهیل و تسریع در دستیابی به اهداف حوزه اقیانوسی و تقویت آموزش و تحقیقات در دانشگاه‌ها در حوزه اقیانوسی بسیار با اهمیت می‌باشد.

تعاملات و ارتباطات سیاسی و همکاری با دیگر کشورها در حوزه علوم و تحقیقات و بهره برداری از نتایج تحقیقات و تدوین استراتژی‌های ملی در حوزه توسعه دریا محور و نظارت مستمر و مؤثر در اجرای پروژه‌های دریا محور مشخص کننده ضرورت و الزام ایجاد مدیریت یکپارچه کارآمد در توسعه دریا محور می‌باشد.

زمینه کمک کند. ایجاد شرکت‌های دانش‌بنیان فعال در زمینه فناوری‌های دریایی و بهره‌برداری از منابع دریایی، رقابت‌پذیری و عملکرد اقتصادی را بهبود می‌بخشد.

۲- توسعه رقابت‌پذیری در فعالیتهای دریایی و بهره‌برداری از منابع دریاها و اقیانوس‌ها از اهمیت بالایی برخوردار است. ارتقاء کیفیت و کارایی در فعالیتهای دریایی، تأمین نیازهای داخلی و صادرات، رقابت با سایر کشورها و جذب سرمایه‌گذاری خارجی می‌تواند به منافع اقتصادی و ملی ایران کمک کند.

۳- برای حضور مستمر و مؤثر در آبهای اقیانوسی و دریایی، هماهنگی نیروهای نظامی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. این هماهنگی باید شامل همکاری و هماهنگی بین نیروهای دریایی، نیروی هوایی و سایر نیروهای نظامی باشد.

۴- در بهره‌برداری از منابع دریاها و اقیانوس‌ها، توجه به میزان سهم کشور در این منابع از اهمیت بالایی برخوردار است. باید اطمینان حاصل شود که منافع ملی در این فعالیتهای به اندازه کافی محفوظ می‌شود و بهره‌برداری به نفع ملت و کشور است.

۵- در برخورداری از اقیانوس‌ها و دریاها، تأثیر مرز دریایی و رعایت قوانین بین‌المللی از اهمیت بالایی برخوردار است. رعایت قوانین بین‌المللی در حوزه دریاها و اقیانوس‌ها، کاهش احتمال درگیری‌ها و تضمین منافع ملی و بین‌المللی است. بنابراین، رعایت قوانین بین‌المللی و توجه به مسائل حقوقی و سیاسی مربوط به منابع دریاها و اقیانوس‌ها، از اهمیت بالایی برخوردار است.

۶- تأمین منافع ایران از منابع دریایی و اقیانوس‌ها شامل مواردی مانند استخراج منابع طبیعی، تجارت بین‌المللی، حمل‌ونقل دریایی و حضور ناوگان تجاری جمهوری اسلامی ایران در آبهای بین‌المللی است. ایجاد سیاست‌های کارآمد برای تأمین و حفظ منافع ایران در این حوزه‌ها، اهمیتی بسیار دارد.

۷- دولت باید از حضور ناوگان تجاری جمهوری اسلامی ایران در آبهای بین‌المللی حمایت کند. این حمایت شامل ارائه تسهیلات و تسهیلات مالی، تضمین امنیت ناوگان تجاری و حفاظت از منافع ایرانی در آبهای بین‌المللی است.

ب) پیشنهادات اصلی:

و مدیریت یکپارچه به منظور کسب منافع حداکثری از دریاها و اقیانوسها بکار گرفته شده است. اجرای این الگو مستلزم تأسیس وزارتخانه جدید در ساختار دولت جمهوری اسلامی ایران و انتقال وظایف و مسئولیت‌های دریایی پراکنده در سایر وزارتخانه‌ها به صورت متمرکز به این وزارتخانه می‌باشد. در این مدل، وزیر دریایی کشور به عنوان حکمران دریاها و اقیانوسها در سطح ملی و منطقه ایی و بین‌المللی معرفی می‌شود و کلیه موضوعات مرتبط با این حکمرانی فقط از طریق این وزارتخانه و به صورت یکپارچه و متمرکز انجام می‌شود. اگرچه این الگو می‌تواند یکی از ابزارهای اجرای بند اول سیاست‌های کلی توسعه دریامحور باشد لیکن مغایرت این الگو با سیاست کلان دولت برای کوچکتر شدن ساختار دولتی و همچنین تبصره ذیل اصل ۴۴ قانون اساسی مبنی بر کاهش نقش دولت در اقتصاد و توسعه بخش‌های غیر دولتی، همچنین تفکیک وظایف و مسئولیت‌های دریایی موجود در سایر سازمانها و ارگانها و تحت سرپرستی قرار گرفتن آنها در این وزارتخانه جدید از چالشهای اصلی این الگو محسوب می‌گردد، لیکن استمرار این الگو در بسیاری از کشورهای در حال توسعه نشانگر موفقیت آن در مدیریت کارآمد و یکپارچه دریاها و اقیانوسها بوده است.

۲ - فرصتها و چالشهای تشکیل شورای عالی دریایی در دولت جمهوری اسلامی ایران:

برای مدیریت یکپارچه اقیانوسها و اعمال حکمرانی دریاها و اقیانوسها، می‌توان شوراها و گروه‌های مشارکتی را تشکیل داده و از نهادها و سازمان‌های مختلف داخلی دولتی و مردمی مانند وزارتخانه‌ها، سازمان‌های تحقیقاتی، دانشگاه‌ها، سازمان محیط زیست، وزارت میراث و گردشگری و ستاد کل نیروهای مسلح، شرکتهای دانش بنیان و نهادها و سازمانهای غیر دولتی و همچنین سازمانهای بین‌المللی، مانند سازمانهای دریانوردی و اقیانوس‌شناسی بین‌المللی، سازمان ملل، سازمان‌های حقوقی بین‌المللی بهره‌برداری کنیم. این سازمانها و ارگانها باید به صورت هماهنگ و با همکاری یکدیگر تحت مدیریت یکپارچه در جهت تعیین خط مشی‌ها، تدوین قوانین و مقررات، جمع‌آوری داده‌ها، پیش‌بینی رفتارها و تصمیم‌گیری‌های مربوط به حکمرانی اقیانوسها تحت ریاست بالاترین مقام دولتی مانند رئیس‌جمهور و دبیری در سطح یکی از وزرای کابینه و دبیرخانه وزارتی فعالیت کنند. این الگو به لحاظ عدم

مبتنی بر مدل پژوهش، مدیریت یکپارچه و نگاه مشارکت ملی و بین‌المللی، همچنین فرهنگ سازی و توسعه زیر ساختهای فنی و اجتماعی و توسعه روابط بین الملل به منظور دریافت پیامدهای مطلوب اجتماعی و سیاسی و جغرافیایی در حکمرانی دریاها و اقیانوسها به عنوان یک اصل ضروری محسوب می‌گردد. زیرا حکمرانی اقیانوسها، یک چالش پیچیده و چندجانبه است که تأثیرات آن علاوه بر مردم ایران به صورت عارضه‌ای بر روی منافع سایر کشورها و مناطق مختلف جهان اثر می‌گذارد و از آنجایی که در دولت جمهوری اسلامی ایران هنوز نهادهای مردم نهاد و سازمانهای غیر دولتی به توانمندی لازم برای مشارکت مؤثر در حکمرانی را نرسیده‌اند لذا لازم است ابتدا حکمرانی دریاها و اقیانوسها در یک ساختار دولتی متمرکز تشکیل گردد و سپس این ساختار دولتی از طریق ایجاد فرهنگ و فرصت بخشی به نهاد‌های مردمی و سازمانهای غیر دولتی میزان مشارکت مردمی را افزایش دهد.

بر اساس مطالعات انجام شده در بسیاری از کشورها از دو نوع ساختار حکمرانی برای تأمین مدیریت یکپارچه کارآمد دولتی استفاده شده است، ساختار اول ایجاد وزارت دریایی مشابه الگوی اجرا شده در بسیاری از کشورهای در حال توسعه و دارای مرزهای دریایی می‌باشد که با ایجاد ساختاری متمرکز و تجمیع کلیه امور مربوط به دریاها و اقیانوسها و مدیریت وزیر دریایی این حکمرانی اعمال می‌گردد و ساختار دوم استفاده از ساختارهای شورایی مشابه الگوی اجرا شده در بسیاری از کشورهای توسعه یافته است. با توجه به حساسیت‌های حکمرانی لذا در ساختار شورایی لازم است که ریاست شورا بر عهده بالاترین مقام مدیریتی کشور مانند رئیس‌جمهور و دبیری یکی از وزرای دولت باشد. در جلسات شورایی کلیه اهداف و برنامه‌های مدون توسعه دریامحور در دبیرخانه جمع‌آوری و پیگیری می‌گردد و تمامی اعضای شورا نیز موظف به ارائه برنامه‌های کوتاه مدت و بلند مدت برای دستیابی به اهداف حکمرانی دریاها و اقیانوسها در مسیر نقشه راه توسعه کشور می‌باشند.

۱- فرصتها و چالشهای ایجاد وزارتخانه دریایی در دولت جمهوری اسلامی ایران:

این الگو در بسیاری از کشورها مانند هند و پاکستان و بنگلادش و سریلانکا به عنوان ساختار مناسب برای تمرکز بر موضوعات دریایی

community with a shared future'and its impacts on global fisheries governance. Heliyon.

- [5]. Burkle, F. M. (2016). Antisocial personality disorder and pathological narcissism in prolonged conflicts and wars of the 21st century. *Disaster medicine and public health preparedness*, 10(1), 118-128.
- [6]. Munkholm, L., & Rubin, O. (2020). The global governance of antimicrobial resistance: a cross-country study of alignment between the global action plan and national action plans. *Globalization and health*, 16, 1-11.
- [7]. Rudolph, T. B., Ruckelshaus, M., Swilling, M., Allison, E. H., Österblom, H., Gelcich, S., & Mbatha, P. (2020). A transition to sustainable ocean governance. *Nat Commun* 11: 1–14.
- [8]. Haas, B., Mackay, M., Novaglio, C., Fullbrook, L., Murunga, M., Sbrocchi, C., ... & Haward, M. (2021). The future of ocean governance. *Reviews in Fish Biology and Fisheries*, 1-18.
- [9]. Winther, J. G., Dai, M., Rist, T., Hoel, A. H., Li, Y., Trice, A., ... & Whitehouse, S. (2020). Integrated ocean management for a sustainable ocean economy. *Nature ecology & evolution*, 4(11), 1451-1458.
- [10]. Currie, D. (2017). The Oceans: The Law of the Sea Convention as a form of global governance. *Policy Quarterly*.
- [11]. <https://www.ligo.org/magazine/LIGO-magazine-issue22.pdf>
- [12]. https://www.researchgate.net/publication/368892718_Ocean_Governance_Knowledge_Systems_Policy_Foundations_and_Thematic_Analyses (GAO)
- [13]. *Research Methods for the Behavioral Sciences 6th Edition* by Frederick J Gravetter (Author), Lori-Ann B. Forzano (Author)
- [14]. *Ocean Governance and Maritime Security in a Placeful Environment: The Case of the European Union – By Basil Germond* (2016).
- [15]. Bourrel, M., Thiele, T., & Currie, D. (2018). The common of heritage of mankind as a means to assess and advance equity in deep-sea mining. *Marine Policy*, 2019.
- [16]. Hejazi, S. K., Kolaei, M. M. B., Gorjiposhti, M., & Gilanipour, J. (2023). Designing a Systemic Model of Competency for Managers of the Iranian Ports and Maritime Organization. *Journal of System Management (JSM)*, 9, 2.
- [17]. Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC). 2019. *Special Report on Oceans and Cryosphere in a Changing*

نیاز به ایجاد ساختار جدید در دولت و تطبیق با سیاستهای کلان دولتی، کاملاً سهل الوصول است لیکن اصلی ترین چالش آن ضرورت آموزش و ترویج همکاری مدیریتی و پذیرش فرماندهی واحد در مدیریت یکپارچه شورایی می باشد.

مشارکت نویسندگان

دانشجوی دکترا نادر پسنده – تهیه کننده

دکتر کاوه تیمورنژاد – استاد راهنما و نویسنده مسوول

دکتر محمدرضا ربیعی مندجین استاد مشاور

تشکر و قدردانی (اختیاری)

مقاله حاضر برگرفته از رساله دکتری تحت عنوان "طراحی و تبیین مدل حکمرانی اقیانوسها در دولت جمهوری اسلامی ایران" در گروه مدیریت واحد تهران مرکزی- دانشگاه آزاد اسلامی، در رشته مدیریت دولتی – تصمیم گیری و خط مشی گذاری عمومی اینجانب نادر پسنده می باشد و از هدایت و راهنمایی های جناب دکتر کاوه تیمورنژاد بعنوان استاد راهنما و جناب دکتر محمدرضا مندجین بعنوان استاد مشاور و تمامی متخصصین حوزه دریایی که با مشارکت در مصاحبه ها در تهیه این تحقیق من را یاری کردند بسیار سپاسگزار هستم.

تعارض منافع

در این مقاله هیچگونه تعارض منافع توسط نویسندگان بیان نشده است.

منابع

- [1]. Vedadi Hamid (2018) - The fields and relative preferences of the Ports and Maritime Organization to enter the optimal ocean governance and integrated regional and international management of seas and oceans. (Persian).
- [2]. Shima Madani (2012) - Estimating the contribution of seas and oceans in Iran's national economy, oceanography. (Persian)
- [3]. Khaki Gholam (2017) - Research method with an approach to thesis writing, Tehran: Kohsar Publications Cultural Center. (Persian)
- [4]. Zhang, S., Butt, M. J., Iqatish, A., & Zulfqar, K. (2023). China's belt and road initiative (BRI) under the vision of maritime

- [20] . Breitburg, D., L.A. Levin, A. Oschlies, M. Grégoire, F.P. Chavez, D.J. Conley, V. Gacón, D. Gilbert, et al. 2018. Declining oxygen in the global ocean and coastal waters. *Science* 359: 6371. <https://doi.org/10.1126/science.aam7240>
- Climate. eds. H.O. Portner, D.C. Roberts, et al., Cambridge University Press, Cambridge. <https://doi.org/10.1017/9781009157964>.
- [18] . White-CooperH@cardiff.ac.uk van Tatenhove, J., Raakjaer, J., van Leeuwen, J., & van Hoof, L. (2014).
- [19] . Barnes, D.K.A., F. Galgani, R.C. Thompson, and M. Barlaz. 2009. Accumulation and fragmentation of plastic debris in global environments. *Philosophical Transactions of the Royal Society*. 1998.

نکات برجسته

پیرو ابلاغ سیاستهای کلی توسعه دریا محور در دولت جمهوری اسلامی ایران، لازم است ساختار مناسبی برای مدیریت متمرکز و اجرایی شدن حکمرانی دریاها و اقیانوسها در دولت طراحی و تبیین گردد.

در فایل بدون نام، این بخش حذف شود

AUTHOR(S) BIOSKETCHES

Pasandeh.N. Doctoral student of public administration - the faculty of public administration, department of Central Tehran branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

✉ npasand44@gmail.com

 0000-0002-7625-4539

Teymournejad.K. Member of the faculty of public administration, department of Central Tehran branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran - (corresponding author).

✉ kaveh_teymournejad@yahoo.com

 0000-0002-4692-5100

Rabiee Mandjin.M. Member of the faculty of public administration, department of Central Tehran branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

✉ m.Rabiee2012@yahoo.com ✉

 0000-0001-8571-1415

این قسمت توسط نشریه تکمیل می‌گردد:

HOW TO CITE THIS ARTICLE

 <http://doi.org/10.52547/joc.15.57.9>

 <http://joc.inio.ac.ir/article-1-1801-fa.html>

 <https://orcid.org/0000-0002-4692-5100>

COPYRIGHTS

©2021 The author(s). This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution (CC BY 4.0), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, as long as the original authors and source are cited. No permission is required from the authors or the publishers.

